

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ**

DDK-61-3/07/JTB

Warszawa, dn. 27 czerwca 2007 r.

DECYZJA nr DDK 15/2007

Na podstawie art. 23 c ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity - Dz. U. 2005 r. Nr 244, poz. 2080 z późn. zm.) w zw. z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331) po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów – w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **uznaje się** działania Learning Systems Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, polegające na stosowaniu postanowień wzorca umowy: „*WARUNKI UMOWY*” o treści:

§ 6b *„W przypadku zamiaru skrócenia godzin funkcjonowania, mających trwały charakter, Ośrodek zobowiązany jest poinformować o tym fakcie swoich Uczniów z miesięcznym Wyprzedzeniem, w formie pisemnej”* oraz

§ 7 *„Płatnik zobowiązuje się do opłacenia kursu w całości. W związku z ograniczoną liczbą miejsc, nie uczęszczanie Ucznia na kurs w zakontraktowanym okresie, nie daje mu prawa do jakiegokolwiek zwrotu uiszczonych opłat”*,

których treść jest zbieżna z treścią postanowień umownych wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) **za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity - Dz. U. 2005 r. Nr 244, poz. 2080 z późn. zm.) **i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**

UZASADNIENIE

Dnia 31 stycznia 2007 r. na podstawie art. 44 ust. 1 w zw. z art. 23a ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity - Dz. U. 2005 r. Nr 244, poz. 2080 z późn. zm.), zwanej dalej „*uokik*”, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej określany jako „Prezes Urzędu”, działając z urzędu, wszczął przeciwko Learning Systems Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy Al. Jerozolimskich 117, dalej zwanej „Stroną postępowania”, postępowanie w sprawie uznania, iż stosowanie przez Stronę postępowania postanowień zawartych we wzorcu umowy „*WARUNKI UMOWY*”, dalej zwanym „Umową”, o treści:

- „W przypadku zamiaru skrócenia godzin funkcjonowania, mających trwały charakter, Ośrodek zobowiązany jest poinformować o tym fakcie swoich Uczniów z miesięcznym Wyprzedzeniem, w formie pisemnej” (§ 6b umowy),
- „Płatnik zobowiązuje się do opłacenia kursu w całości. W związku z ograniczoną liczbą miejsc, nie uczęszczanie Ucznia na kurs w zakontraktowanym okresie, nie daje mu prawa do jakiegokolwiek zwrotu uiszczonych opłat” (§ 7 umowy)

stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 w zw. z art. 23a ust. 1 *uokik*, polegającą na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), zwanej dalej „*k.p.c.*”.

Podstawą wszczęcia przedmiotowego postępowania był materiał dowodowy zgromadzony w trakcie postępowania wyjaśniającego (sygn. akt DDK-40-47/06/JTB), który został zaliczony przez Prezesa Urzędu w poczet dowodów w niniejszym postępowaniu.

Postanowienie o wszczęciu postępowania wraz z zawiadomieniem, doręczono Stronie postępowania dnia 5 lutego 2007 r.

Strona postępowania w piśmie z dnia 19 lutego 2007 r. wyraziła stanowisko odnośnie do zarzutów zawartych w postanowieniu z dnia 31 stycznia 2007 r., zgodnie z którym zawarte w stosowanym przez nią wzorcu umowy postanowienia nie stanowią klauzul abuzywnych.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), dalej zwanej „*k.p.a.*”, w związku z art. 80 *uokik*, pismem z dnia 7 marca 2007 r. Strona postępowania została poinformowana o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji.

Strona postępowania w dniu 20 marca 2007 r. zapoznała się z całością akt sprawy. Następnie w piśmie z dnia 27 marca 2007 r. podtrzymała swoje poprzednie stanowisko w zakresie abuzywnego charakteru klauzul stosowanych przez nią w Umowie.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Strona postępowania, która jest wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 0000015339, w ramach prowadzonej przez nią działalności gospodarczej, której przedmiotem są m.in. pozaszkolne formy kształcenia, świadczy usługi w zakresie nauki języka angielskiego. W placówkach prowadzonych przez Stronę postępowania konsument może wybrać jeden z 17 kursów języka angielskiego (poszczególne kursy odpowiadają różnym poziomom nauki języka), na realizację którego ma trzy miesiące. Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Stronę postępowania w piśmie z dnia 5 września 2006 r. stosowana przez nią metoda nauczania polega na połączeniu zajęć multimedialnych z zajęciami z lektorem. Konsument może korzystać ze wszystkich typów zajęć w godzinach funkcjonowania placówek, przez co ma możliwość dostosowania kursu do indywidualnych potrzeb (czasowych i programowych). Strona postępowania w obrocie z konsumentami posługuje się wzorcem umowy „*WARUNKI UMOWY*” w rozumieniu art. 384 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), zwanej dalej „*k.c.*”, który zawiera postanowienia następującej treści:

§ 6b „W przypadku zamiaru skrócenia godzin funkcjonowania, mających trwały charakter, Ośrodek zobowiązany jest poinformować o tym fakcie swoich Uczniów z miesięcznym Wyprzedzeniem, w formie pisemnej” oraz

§ 7 „Płatnik zobowiązuje się do opłacenia kursu w całości. W związku z ograniczoną liczbą miejsc, nie uczęszczanie Ucznia na kurs w zakontraktowanym okresie, nie daje mu prawa do jakiegokolwiek zwrotu uiszczonych opłat”.

W Rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., dalej zwanym „Rejestrem”, zamieszczono następujące klauzule:

- nr 748 o treści: „Opłaty za niewykorzystane lekcje nie podlegają zwrotowi” wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 27 marca 2006 r., sygn. Akt XVII Amc 40/05,
- nr 792 o treści: „Akademia Języków Obcych i Kultur Narodów zastrzega sobie prawo do zmiany terminów zajęć” wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 27 marca 2006 r., sygn. akt XVII Amc 72/05.

Oceniając przedstawiony stan faktyczny Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 23a ust. 1 *uokik*, „przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy”. Natomiast art. 23a ust. 2 *uokik* stanowi między innymi, iż „za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności (...) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego”. Stwierdzenie istnienia przedmiotowej praktyki wymaga więc spełnienia następujących przesłanek:

1. działanie przedsiębiorcy,
2. bezprawności tego działania,
3. naruszenia zbiorowego interesu konsumentów.

Ad 1

Art. 4 pkt 1 *uokik* pojęcie przedsiębiorcy definiuje jako przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej, a także:

- a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej,
- b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu,
- c) osobę fizyczną posiadającą akcje lub udziały zapewniające jej co najmniej 25 % głosów w organach co najmniej jednego przedsiębiorcy lub posiadającą kontrolę, w rozumieniu art. 4 pkt 13 *uokik*, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 12 *uokik*.

Ustawa Prawo działalności gospodarczej - zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1808) - straciła moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.), dalej zwanej „*usdg*”. Przepis art. 86 ww. ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej podaje również, że ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o przepisach ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej, należy przez to rozumieć właściwe przepisy *usdg*.

Art. 2 *usdg* definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, handlową, budowlaną, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i eksploatację zasobów naturalnych, a także działalność zawodową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 tej ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Learning Systems Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie jest podmiotem wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000015339. Prowadzona działalność gospodarcza wykonywana jest w sposób zorganizowany i ciągły, z uwagi na co, należy stwierdzić, iż Strona postępowania jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 *uokik*.

Ad 2

Bezprawność to sprzeczność zachowania z przepisami prawa. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody, czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych. Przepis art. 23a ust. 2 *uokik* zawiera otwarty katalog działań stanowiących praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Zgodnie z definicją zawartą w powyższym przepisie za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów należy uznać działania polegające na stosowaniu wzorca umowy, którego treść w analogicznej postaci została już wpisana do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ *k.p.c.*

Mówiąc o wzorcach umowy w rozumieniu art. 384 *k.c.* należy mieć na uwadze wszelkie jednostronnie przygotowane przed zawarciem umowy, gotowe klauzule umowne, które w praktyce mogą przyjąć postać ogólnych warunków umów, wzorów umów, regulaminów. Wzorec umowy stosowany w obrocie z konsumentami może zostać poddany tzw. kontroli abstrakcyjnej na podstawie przepisów zawartych w art. 479³⁶ – 479⁴⁵ *k.p.c.*, dokonywanej niezależnie od tego, czy wzorec był, czy też nie był zastosowany w konkretnej umowie. Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorec lub jego fragment).

Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej „SOKiK”, i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Art. 479⁴³ *k.p.c.* rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do Rejestru, prowadzonego przez Prezesa Urzędu, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 *k.p.c.* Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w Rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego. Wpis klauzuli do wskazanego powyżej Rejestru oznacza, że jej stosowanie w jakimkolwiek wzorcu umownym jest zakazane. W tym miejscu należy podkreślić, iż dla uznania, iż klauzula wpisana do rejestru i klauzula z nią porównywana są tożsame w treści nie jest

konieczna dokładna literalna identyczność tych postanowień. Rozbieżność użytych wyrażen, zmiana szyku zdania czy zastosowanie synonimów nie eliminuje bowiem abuzywnego charakteru ocenianego postanowienia.

Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(...) stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a uokik obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a uokik. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)”.

Z treści art. 23a ust. 2 uokik wynika, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru, o czym stanowi art. 479⁴⁵ k.p.c. Tym samym, dla stwierdzenia stosowania praktyki, polegającej na bezprawnym naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru konieczne jest wykazanie spełnienia przesłanki bezprawności przejawiającej się w stosowaniu przez przedsiębiorcę w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umownego o treści tożsamej z wpisem do Rejestru dokonany przez Prezesa Urzędu na mocy stosownego orzeczenia SOKiK.

Analiza Umowy wykazała, że, treść postanowienia zawartego w § 6b „*W przypadku zamiaru skrócenia godzin funkcjonowania, mających trwały charakter, Ośrodek zobowiązany jest poinformować o tym fakcie swoich Uczniów z miesięcznym Wyprzedzeniem, w formie pisemnej*” jest zbieżna z treścią postanowienia uznanego za niedozwolone prawomocnym wyrokiem SOKiK z dnia 27 marca 2006 r., sygn. akt XVII Amc 72/05, które zostało wpisane do Rejestru pod nr 792 - „*Akademia Języków Obcych i Kultur Narodów zastrzega sobie prawo do zmiany terminów zajęć*”.

Kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienie umieszczone w § 6b Umowy stanowi klauzulę abuzywną w rozumieniu art. 385³ pkt 10 k.c., gdyż uprawnia kontrahenta konsumenta do jednostronnej zmiany umowy bez ważnej przyczyny wskazanej w umowie oraz w rozumieniu art. 385³ pkt 19 k.c., ponieważ przewiduje wyłącznie dla kontrahenta konsumenta jednostronne uprawnienie do zmiany, bez ważnej przyczyny, istotnych cech świadczenia. W praktyce tak sformułowane postanowienie daje Stronie postępowania możliwość skrócenia czasu otwarcia placówek, co może spowodować zmianę istotnych cech świadczenia. Strona postępowania nie podaje również powodu, dla którego może dokonać takiej zmiany. Biorąc pod uwagę specyfikę metod nauczania stosowanych przez Stronę postępowania godziny funkcjonowania placówek są istotnym kryterium, ze względu na które konsument decyduje się wybrać jej ofertę.

SOKiK w uzasadnieniu do ww. wyroku uznając postanowienie umowne o treści: „*Akademia Języków Obcych i Kultur Narodów zastrzega sobie prawo do zmiany terminów zajęć*” za klauzulę abuzywną potwierdził powyżej wskazany tok rozumowania, stwierdzając:

„(...) w przypadku umowy o usługę nauki języka (...), istotne znaczenie ma nie tylko poziom oferowanych usług i ich cena, ale także miejsce i czas ich świadczenia. (...) wybór terminu zajęć w szkole językowej jest ważnym elementem w procesie podejmowania decyzji i skorzystaniu z usług danego kontrahenta i stanowi istotną cechę świadczenia polegającego na nauce języka w szkole językowej.”

Ponadto, analiza Umowy wykazała, że, treść postanowienia zawartego w § 7 „Płatnik zobowiązuje się do opłacenia kursu w całości. W związku z ograniczoną liczbą miejsc, nie uczęszczanie Ucznia na kurs w zakontraktowanym okresie, nie daje mu prawa do jakiegokolwiek zwrotu uiszczonych opłat” jest zbieżna z treścią postanowienia uznanego za niedozwolone prawomocnym wyrokiem SOKiK z dnia 27 marca 2006 r., sygn. akt XVII Amc 40/05, które zostało wpisane do Rejestru pod nr 748 - „Oplaty za niewykorzystane lekcje nie podlegają zwrotowi”.

Kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienie umieszczone w § 7 Umowy stanowi klauzulę abuzywną w rozumieniu w art. 385³ pkt 12 *k.c.*, gdyż wyłącza obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonych zapłaty za świadczenie niespełnione w całości lub części, jeżeli konsument zrezygnuje z zawarcia umowy lub jej wykonania oraz w rozumieniu art. 385³ pkt 13 *k.c.*, bowiem przewiduje utratę prawa żądania zwrotu świadczenia konsumenta spełnionego wcześniej niż świadczenie kontrahenta, gdy strony wypowiadają, rozwiązują lub odstępują od umowy. Strona postępowania wyłącza w ten sposób po swojej stronie obowiązek zwrotu konsumentowi poniesionych kosztów (w całości bądź proporcjonalnie do czasu trwania stosunku umownego), pomimo tego, iż odstępując od umowy nie odnosi on żadnych korzyści tzn. świadczenia wzajemnego w postaci usług przez nią świadczonych. W praktyce może skutkować to tym, iż konsument, który ze względu np. na sytuację rodzinną, zawodową bądź z powodu nienależytego wykonania zobowiązania przez Stronę postępowania, rezygnuje z jej usług, nie będzie mógł ubiegać się o zwrot wpłaconych wcześniej pieniędzy. *De facto* postanowienie o takiej treści stanowi również klauzulę określona w art. 385¹ § 1 *k.c.*, ponieważ niezwracanie konsumentowi ceny pomimo niekorzystania z przedmiotu umowy jest sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz rażąco narusza jego interesy.

Stanowisko takie potwierdził SOKiK w wyroku z dnia 27 marca 2006 r., sygn. akt XVII Amc 40/05 (poz. nr 748) stwierdzając, że „(...) kwestionowane postanowienie pozbawia konsumenta prawa do zwrotu spełnionego przez niego świadczenia pieniężnego w przypadku gdy z jakiegokolwiek przyczyny zmuszony będzie do rozwiązania umowy, nawet w sytuacji, gdy przyczyna tego stanu rzeczy będzie leżała po stronie kontrahenta konsumenta. Prowadzi to do naruszenia zasady równości stron stosunku prawnego i jest sprzeczne z powszechnie obowiązującymi zasadami prawa cywilnego”.

Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, że wykazano, iż kwestionowane postanowienia Umowy mieszczą się w „hipotezach” wymienionych klauzul wpisanych do Rejestru: treść § 6b Umowy w klauzuli z poz. 792, natomiast treść § 7 Umowy w klauzuli z poz. 748.

Reasumując, w rozpatrywanej sprawie bezprawność działania Strony postępowania w świetle art. 23a ust.1 *uokik* polega na wprowadzeniu do obrotu zapisów umownych bezwzględnie przez prawo zakazanych, które znajdują się w Rejestrze niedozwolonych postanowień umownych o którym stanowi art. 479⁴⁵ *k.p.c.*

Tak więc należy uznać, że została spełniona druga z wymienionych wyżej przesłanek stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, tj. bezprawność działań przedsiębiorcy.

Ad 3

Przepisy *uokik* nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Z całą pewnością mamy do czynienia z takim interesem, gdy działania przedsiębiorcy dotyczą zbiorowości i mogą dotknąć każdego potencjalnego klienta tego przedsiębiorcy, czyli gdy są powszechne.

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej grupy konsumentów, którzy mogli skorzystać ze świadczonych przez Stronę postępowania usług poprzez podpisanie Umowy przez nią stosowanej, w której treści zamieszczone zostały postanowienia o treści tożsamej z klauzulami wpisanymi do Rejestru.

Należy podkreślić, że w rozpatrywanym stanie faktycznym bezprawne zachowanie Strony postępowania nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu usługobiorców, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej, licznej grupy obecnych i przyszłych jej kontrahentów.

Mając powyższe na względzie, należy uznać, iż opisane działania Strony postępowania godzą w zbiorowy interes konsumentów, a tym samym została spełniona trzecia z wymienionych wyżej przesłanek do stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

W związku ze spełnieniem wszystkich przesłanek należało działania Strony postępowania uznać za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów wskazaną w art. 23a *uokik* i nakazać zaniechanie jej stosowania.

W przypadku, gdy dochodzi do naruszenia art. 23a ust.1 lub 2 *uokik* Prezes Urzędu na mocy art. 23c ust.1 *uokik* uznaje określoną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazuje zaniechania jej stosowania.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 *uokik* w zw. z art. 479²⁸ § 2 *k.p.c.* oraz w zw. z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331) od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

*z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor
Departamentu Polityki Konsumenckiej
Monika Stec*

Otrzymuje:

Learning Systems Poland Sp. z o. o.
Al. Solidarności 117
00-140 Warszawa

Reprezentowana przez:

Rafała Fabisiaka
Radcę Prawnego z Kancelarii Prawnej
Fabisiak i Wspólnicy sp. k.
ul. Wspólna 35 lok. 9
00-519 Warszawa